

«Українці і поляки можуть разом будувати майбутнє»

Патріарх УГКЦ Святослав (Шевчук) висловив сподівання, що Українська Греко-Католицька Церква та Католицька Церква у Польщі й надалі відіграють провідну роль у процесі українсько-польського примирення. Про це першоєрарх сказав у інтерв'ю КАІ.

Патріарх зазначив, що на початку Великого Посту єпископи УГКЦ оприлюднили своє послання з нагоди річниці «Волинської трагедії»

«Це послання було скероване до вірних Греко-Католицької Церкви і надіюсь, що воно відіграє важливу роль. Його було зачитано в наших церквах на початку Великого Посту, в неділю, яка носить назву Неділя Прощення. Воно нагадує, що в період посту ми не можемо просити Бога вибачити наші гріхи, якщо ми не є в стані просити ближніх вибачити гріхи чи провини, які ми вчинили супроти них», — сказав він.

Глава УГКЦ зазначив, що обидва народи мали важку історію, яку вже неможливо змінити. Проте українці і поляки можуть разом будувати майбутнє.

«Примирення, задеклароване Церквами, має дійти до свідомості, совісті і до серця кожного українця і кожного поляка. Над цим треба працювати», — підкреслив він.

На запитання, чи погоджується він, що на Волині у 1943 році відбулися етнічні чистки поляків, Патріарх Святослав відповів ствердно. Водно-

час він шкодує, що греко-католики та римо-католики України так і не змогли укласти спільного звернення з приводу Волинської трагедії.

«Так. І це було сказано у нашому листі. Ми називаємо речі їхніми іменами, — сказав Глава УГКЦ. — Мені дуже шкода, що не дійшло до оголошення спільного листа».

Патріарх Святослав (Шевчук) пояснив, що торік восени єпископат Римо-Католицької Церкви і УГКЦ прийняв рішення підготувати послання щодо Волинської трагедії. Спільний текст уклали на початок року, однак він потребував доопрацювання.

«Ми запропонували формулювання: «Ми прощаємо і просимо прощення». Однак Архієпископ Мокшицький не погодився з цим і запропонував формулювання: «Перепрошуємо і просимо вибачення». Результатом такого формулювання було би одностороннє вибачення від українців, незважаючи на те, що поляки також мають деякі провини щодо нас», — сказав Глава УГКЦ.

За його словами, на таке формулювання українська сторона ніколи не погодиться.

(Закінчення на 2 сторінці)

Анагенезіс * завдяки Церкві

Знакова присутність Церкви у світі постійно нагадує людству у будь-який час, що поза видимою дійсністю існує і довершується також надприродна та вічна. Тут навіть важко уявити, яким чином стало б можливо проникати свідомість і дух людини понадтимчасовою реальністю, якщо би не видимість Церкви.

Сьогоднішнє явище величезного протистояння принципам церковного вчення та відстоювання Церквою ідеї духовного життя особи іноді взагалі не пов'язане з проголошенням нею неприйнятності змісту, але просто із спробою заглушити її науку і позиції про майбутнє завершення усього у Бозі. Про це не хочеться ні чути та також невігодно підкорятися, щоби випадково не втратити задоволення від тимчасової

насолоти життям. Особливо боляче спостерігати за ось подібною поведінкою дюдей потенційно зберігаючих відношення до Церкви. Отже мається на увазі перш за все охрещених та принайменше періодично користуючихся святим авторитетом Церкви.

Це зокрема прикро по відношенню до людей Церкви, що не годні належним чином її поважати як божолюдський організм і таїнствен-

(Закінчення на 4 сторінці)

ВАРШАВА — ГУРОВО ІЛAVEЦЬКЕ
27–29 ЧЕРВНЯ 2013 р.

Глава УГКЦ Блаженніший Святослав Шевчук відвідає Польщу

Від 27 по 29 червня в Польщі перебуватиме Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав Шевчук. Головною метою його візиту буде участь у святкуваннях 1025-ліття хрещення Київської Русі.

Архієпископ Шевчук приїде 27 червня до Варшави, де після обіду у василіянській церкві Успення Пресвятої Богородиці при вул. Медовій відслужить літургію в наміренні 70-ї річниці волинської трагедії. У літургії візьмуть участь представники Конференції Єпископату Польщі та Президент РП Броніслав Коморовський. Після літургії передбачена зустріч у Президентському палаці з Главою польської держави.

28 червня ранком у приміщеннях Конференції Єпископату Польщі глава УГКЦ зустрінеться з головою КЄП архієпископом Юзефом Міхаліком та комісією у справах контактів з представниками

УГКЦ в Україні. О півдні передбачена молитва в каплиці секретаріату, а потім прес-конференція.

Після обіду Блаженніший зустрінеться з Маршалком Сенату Богданом Борусевичем та Маршалком Сейму Євою Копач. Потім ще зустрінеться з Кардиналом Казимиром Ничем, варшавським Митрополитом.

Останній день візиту Блаженніший Святослав Шевчук проведе в Гурові Ілавецькому, де ранком зустрінеться з духовенством і парафіяльними радами перемисько-варшавської архієпархії. Після зустрічі Глава УГКЦ відслужить торжественну літургію з нагоди 1025-ліття хрещення Київської Русі. (за арі)

Блаженніший Святослав з Митрополитом Іваном Мартиняком та владикою Володимиром Ющаком і владикою Петром Криком.

Біографія Блаженнішого Святослава

СВЯТОСЛАВ (Шевчук) Верховний Архiepіскоп Києво-Галицький, Глава УГКЦ народився 5 травня 1970 року у м. Стрию, Львівської обл.

У 1991-1992 роках навчався у Центрі філософсько-богословських студій «Дон Боско» у м. Буенос-Айресі (Аргентина), а у 1992-1994 роках — у Львівській духовній семінарії.

Дияконські свячення отримав 21 травня 1994 року (святитель владика Филімон (Курчаба), священіч — 26 червня 1994 року (святитель Блаженніший Мирослав Іван Кардинал Любачівський).

У 1994-1999 роках навчався у Папському університеті св. Томи Аквінського (Рим, Італія), де здобув докторат з відзнакою *Summa cum laude* в галузі богословської антропології та основ моральної богослов'я візантійської богословської традиції.

У 1999-2000 роках — префект Львівської духовної семінарії Святого Духа. У 2000-2007 — віце-ректор ЛДС Святого Духа.

З 2001 — віце-декан богословського факультету Львівської богословської академії (відтак Українського католицького університету).

У 2002-2005 — Голова секретаріату та особистий секретар Блаженнішого Любомира, керівник Патріаршої курії у Львові.

З червня 2007 — ректор ЛДС Святого Духа. 14 січня 2009 року Святіший Отець Венедикт XVI поблагословив рішення Синоду Єпископів Української Греко-Католицької Церкви про призначення отця доктора Святослава Шевчука, ректора Львівської духовної семінарії Святого Духа, єпископом-помічником єпархії Покрова Пресвятої Богородиці в Буенос-Айресі (Аргентина). Новому єпископу наділено титулярний престол *Castra di Galba*. Архиерейська хіротонія відбулася 7 квітня 2009 року. 10 квітня 2010 року призначений Апостольським Адміністратором єпархії Покрови Пресвятої Богородиці.

На виборчому Синоді, який проходив 21-24 березня 2011 року в Брюховичах (Львові), обраний Главою Української Греко-Католицької Церкви.

Інтронізація відбулася 27 березня 2013 р. у патріаршому соборі Воскресіння Христового в Києві.

за <http://www.ugcc.org.ua>

«Українці і поляки можуть разом будувати майбутнє»

(Продовження з 1 сторінки)

«До того ж, формулювання, що запропонували ми, не є нашого авторства, а тільки цитата з листа польських єпископів до німецького єпископату від 1965 року. І таке ж формулювання було підтверджено у спільному листі від Української Греко-Католицької Церкви і польської Римо-Католицької Церкви 2005 року. Запропонована Архiepіскопом Мокшицьким зміна перевищує мою компетенцію. У лютому у нас була зустріч Синоду,

де він виклав своє прохання, але воно не знайшло схвалення», — додав він.

«Особисто я переконаний, що як представники Церков лише в цей спосіб ми можемо говорити про трагічні події, а історики повинні ретельно зайнятися деталями, серед яких і підрахунок жертв з кожного боку. Це не завдання єпископів, але істориків», — підкреслив першоєрарх.

Довідка:

Волинська трагедія — обопільні етнічні чистки українського і польського населення, здійснені Українською Повстанською армією та польською Армією Крайовою за участю польських батальйонів шуцманшафту та радянських партизанів у 1943 році під час Другої світової війни на Волині.

Є частиною масштабного польсько-українського міжетнічного конфлікту 1940-х років. Існують різні версії подій на Волині, внаслідок яких загинули десятки тисяч по-

ляків та тисячі українців. В Польщі існує доволі потужний правий «кресовий рух», який використовує події 1940-х для зображення українців як різунів і паліїв.

Нещодавно в Любліні польські історики обговорювали Волинську трагедію без участі українців. Керівник Інституту національної пам'яті Польщі в односторонньому порядку покладає провину за українсько-польський міжетнічний конфлікт 1940-х на українців, називаючи трагедію «різаниною» і «геноцидом».

«Люди втомилися від розколів і поділів»

Глава і Отець Української Греко-Католицької Церкви закликає українських християн наслідувати порозуміння в «глобальному православно-католицькому діалозі». «Ми мусимо перестати тішитися тільки собою, власними інтелектуальними подіями, акціями, ми повинні навчитися тішитися присутністю ближнього», — сказав Предстоятель УГКЦ Блаженніший Святослав 7 червня на круглому столі «Україна в православно-католицькому діалозі» за участю кардинала Курта Коха, президента Папської ради сприяння єдності християн та співголови змішаної Міжнародної комісії з богословського діалогу між Католицькою і Православною Церквами, який зараз перебуває з візитом в Україні.

Блаженніший Святослав переконаний, що «той, хто вважає себе віруючим християнином, не має права не пам'ятати заповіді Христа, яку Він дав своїм учням на Тайній вечері, кажучи: Отче, щоб усі були одно, як Ти в Мені, а Я в Тобі, щоб вони в Нас були об'єднані, аби світ увірував, що Ти Мене послав».

Глава Церкви вважає, що євангелізація може бути успішною тільки тоді, коли між християнами буде «глибока єдність».

«Цього року ми разом із православними братами відзначимо 1025-річчя Хрещення України-Русі. Якщо заглянемо в духовну містичну пам'ять Київської Церкви, то знайдемо пам'ять про неподілене християнство першого тисячоліття. Тому щоразу, коли говоримо про необхідність єдиної помісної Церкви в Україні, пошуку єдності між нами, Дух Святий промовляє в наших серцях та пригадає і цю заповідь Христа, і цей досвід, який мала Київська Церква. Можливо, інші Церкви, дочірні Церкви київського християнства, які постали вже після великого розколу, не мають цієї церковної пам'яті, що її мають спадкоємці київського християнства... І ми сьогодні повинні подякувати Духові Святому, що Він нам пригадає про той наш спільний глибокий спадок», — сказав Глава УГКЦ.

За словами Блаженнішого Святослава, коли він з владиками відвідував Блаженнішого Володимира, Митрополита УПЦ, той сказав, що «простим людям сьогодні важко говорити про єкуменізм». «Гадаю, важко саме через те, що єдність як вартість у сучасному постмодерному світі більше не існує. Сьогодні вартістю є толерантність множинності. Часом заперечується навіть сам факт потреби пошуку єдності», — зазначає Предстоятель.

Він вважає, що християни України і загалом Східної Європи останні 20 років «чинили гріх проти єкуменізму, тому що передали вивчення цього питання дипломатам і політикам». «Це певною мірою дискредитувало цю ідею в очах простих вірних. Тому, на мою думку, сьогодні потрібно говорити про єкуменізм, як пошук єдності між християнами в Україні. Тема єдності має стати темою, про яку говорять духовні отці зі своїми духовними дітьми, проповідники, парохі до своїх вірних», — переконує Глава і Отець греко-католиків.

А кардинал Курт Кох пригадав слова Пап, які стверджували, що

альтернативи єкуменічному руху немає, оскільки Христос казав, що всі повинні бути єдині. За словами кардинала, християнський єкуменізм має бути духовним єкуменізмом. «Основою для єкуменічного руху є визнання Хрещення як дійсного таїнства поміж усіма Церквами. І тут ми маємо гарну нагоду — святкування 1025-річчя Хрещення Русі. Це можливість поглибити розуміння хрещального єкуменізму. Нова євангелізація і єкуменізм мають іти в ногу. Єкуменізм мучеництва... Ми бачили цю страшну реальність мучеництва Церкви в Україні. Це, на мою думку, теж може бути одним із найбільших фундаментів для єкуменізму», — переконує президент Папської ради.

Він навіть приклад слова блаженного Івана Павла II, який казав, що після стількох переслідувань християни мусять між собою об'єднатися. «Сьогодні християни теж є найбільше переслідуваними. Сподіваюся, що ми зможемо поглибити єкуменізм хрещення, єкуменізм євангелізації, єкуменізм духовний, єкуменізм мучеництва», — сказав кардинал.

За словами Блаженнішого Святослава, єкуменізм на практичному рівні в Україні завдяки простим вірним, простим християнам уже діє. «Я спілкуюся з багатьма людьми... Можу сказати, що люди втомилися від розколів і поділів. Подокриду вони є більше сміливими і відкритими, ніж ієрархи. І саме через те, що Дух Святий збуджує в мирянах, які становлять 90% Церкви, бажання єкуменізму, я налаштований щодо цього оптимістично. Сьогодні всі конфесії в Україні омолоджуються. Приходить нове покоління монашества, духовенства, єпископату і навіть Глав Церков. Усім без винятку Церквам задав ран комуністичний тоталітаризм, а молодь є певною мірою вільна від усіх цих ран. Тому я справді оптимістичний. Але ми повинні по-християнськи відповідати на духовні запити наших вірних», — говорить Глава Церкви.

У круглому столі «Україна у православно-католицькому діалозі» також взяла участь: Архiepіскоп Томас Едвард Галліксон, Апостольський нунцій в Україні, отець Микола Данилевич, представник УПЦ (МП), Архiepіскоп Петро Геркулан (Мальчук), Ординарій Києво-Житомирської дієцезії РКЦ в Україні.

Департамент інформації УГКЦ

Візит Блаженнішого Святослава у Лігницю. 2012 р.

Понад десять тисяч вірних прибуде до Києва для участі в освяченні Патріяршого собору УГКЦ

17-18 серпня 2013 року під час святкування 1025-річчя Хрещення України-Русі відбудеться освячення Патріяршого собору Воскресіння Христового в Києві.

4 червня в Києві на прес-конференції, присвяченій темі освячення Собору, Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав (Шевчук) зазначив, що ця подія є дуже важливою для всієї Церкви, оскільки Патріярший собор — головний храм Української Греко-Католицької Церкви, яка присутня на всіх континентах світу.

«Патріярший собор є знаком єдності нашої Церкви, — сказав Предстоятель УГКЦ, — Церкви, яка справді збирає розсіяних вірних греко-католиків на різних континентах і тих, що живуть в Україні. До дня освячення Собору будуть завершені основні частини інтер'єру храму, котрі, за літургійними приписами, необхідні для освячення. Першого грудня закінчиться конкурс на проект всього інтер'єру Собору. Та після освячення храм уже буде живим і зростатиме у своїй внутрішній красі.

Освятити Собор саме під час 1025-річного ювілею Хрещення запропонував на Постійному Синоді в лютому Архиепископ-емерит Любомир (Гузар). Свою пропозицію він мотивував тим, що коли освячували собор Святої Софії в Римі, «були тільки стіни, дах, підлога й престол». Владика Синоду підтримали пропозицію Блаженнішого Любомира.

З цієї нагоди очікується прибуття до Києва більше як десять тисяч греко-католиків з усього світу: Канади, США, Південної Америки, Австралії, країн Європи, а також офіційних осіб із різних держав.

«Ми очікуємо багато мирян, котрі вперше зможуть побачити Собор, який вони соборно будували — по «цеголці» з цілого

світу, — зазначив Глава Церкви. — Це нагода разом відсвяткувати ювілей нашої віри, бо наша Церква є Церквою Володимирового Хрещення. Саме на березі древнього Дніпра рівноапостольний князь Володимир звершив Хрещення, тож це є найкращим місцем, щоб святкувати ювілей Хрещення».

Голова наглядової ради будівництва Патріяршого собору Воскресіння Христового, керівник організаційного комітету прощі з нагоди святкування 1025-річчя Хрещення України-Русі владика Йосип (Мілян), який теж брав участь у прес-конференції, подякував усім вірним за пожертви на Собор.

«Мене вражає мій народ, який живе на межі бідності, проте виділяє кошти на благодійну справу, — зауважив, зокрема, він. — Закордоном є люди, які у своєму заповіті вказують, щоб частина їхніх заощаджень пішла на Собор. Траплялися суми, що перевищували сто тисяч доларів. Патріоти (України і Церкви) дбають про Церкву навіть після своєї смерті. Від початку будівництва Патріяршого собору головним і дуже яскравим месиджем, який поширювався у нашій Церкві, було «Собор єднає всіх». Біля Собору почали гуртуватися не тільки греко-католики, а й люди, які мають ширший погляд на Церк-

ву як таку. Україна не часто працювала на те, щоб, скажімо, православний співак Дворський збирав кошти на греко-католицький Собор. Гадаю, це великий крок до об'єднання Церков через мирянина. На рахунки Собору надходили кошти не тільки від греко-католиків, а й від людей доброї волі різних віросповідань, різних конфесій».

За тиждень до святкування Хрещення, 11 серпня 2013 року, у Києві розпочнеться чергова сесія Священного Синоду, на який прибудуть українські католицькі владика з усього світу. Завершиться Синод 18 серпня.

Блаженніший Святослав закликав усю Українську Греко-Католицьку Церкву і всіх людей доброї волі до молитви: «Ми просимо за успішне діяння нашого Синоду, за світлі гарні дні святкування 1025-річчя Хрещення та посвячення нашого Собору».

Довідка

У 2002 році Синод Єпископів УГКЦ прийняв рішення про перенесення осідку Глави УГКЦ до Києва та про побудову Патріяршого собору Воскресіння Христового на лівому березі Дніпра.

Вважається, що цим актом Церква утверджується як загальноукраїнська та світова, оскільки її єпархії знаходяться в усіх частинах світу.

Будівництво комплексу розпочалося 9 вересня 2002 року. 27 жовтня того ж року відбулося освячення наріжного каменя Собору за участю тодішнього Глави УГКЦ Блаженнішого Любомира (Гузара).

Хоча будівництво Патріяршого собору й досі не завершене, але вже з 2002 року на його території відбувалися Богослужіння в тимчасовій молитовній каплиці. Потім (2007 р.) зловмисники спалили її. Натомість був побудований храм Благовіщення Пресвятої Богородиці.

19 січня 2006 року в підвальній частині храму було відправлено першу Літургію. 21 серпня 2005 року на площі біля храму відбулися урочистості з нагоди перенесення осідку Глави Церкви зі Львова до Києва.

27 березня 2011 року в Патріяршому соборі Воскресіння Христового відбулася інтронізація новообраного Предстоятеля УГКЦ Блаженнішого Святослава (Шевчука).

Департамент інформації УГКЦ

Блаженніший Святослав у Вроцлаві. 2012 р.

Рідні мови Святого Духа

Коли час від часу беру участь у богослужінні в латинському обряді в рідній місцевості моєї мами неподалік Ліська, бачу характерну особливість в літургійній практиці мирян. На відміну від решти латинників, місцеві, під час Малого славослов'я, хрестяться. Адам Міцкевич писав, що полум'я знищить «намальоване минуле», скарбницю спустошать озброєні злодії, але «пісня віліє». На землях, звідки після Другої світової війни виселили українців, вілієв простий і найглибший водночас знак — хрест, яким осіняє себе східний християнин прославляючи Отця, і Сина, і Святого Духа, і сповідуючи віру у вічність Бога і дарованого ним людині спасіння.

Це своєрідний парадокс, що попри намагання усунути і затерти сліди східнохристиянського і українського минулого, воно збереглося в так несподіваній, виразній формі — у знаку, у жесті, який, хоч за формою західний, щодо моменту маніфестації — «депортований» з тих земель, спершу на «своє» місце на сході, згодом там, де мав остаточно щезнути — на західні і північні землі нової польської держави.

«Прийдіть народи світу, поклоніться Богові в трьох особах: Синові в Отці зі Святим Духом» — закликає стихира на Слава і нині вечірні

П'ятидесятниці. Зішестя Святого Духа — найбільш «національний» празник в літургійному році. Пояснення цього знаходимо в Катехизмі УГКЦ: «Святий Дух дарує порозуміння між людьми, долаючи посіяні гріхом розбрат і поділи, зображені в Старому Завіті як образ Вавилонської вежі (див. Бут. 11, 1-9). Дух готує до зустрічі з Христом усі народи світу» (262). П'ятдесятого дня від Воскресіння Христового, коли на учнів зійшов Святий Дух, в Єрусалимі перебували «між юдеями побожні люди з усіх народів,

(Закінчення на 4 сторінці)

ПРОГРАМА ПАСТИРСЬКОГО ВІЗИТУ ПАТРІАРХА СВЯТОСЛАВА У ГУРОВІ ІЛАВЕЦЬКОМУ

28.06.2013 (п'ятниця)

20.00 — Вечірня

- Свідectво віри: «о. Омелян Ковч — No 2399» — театральна вистава студентів з Любліна
- три свідectва віри сучасних християн
- Ісусова молитва
- молитовне говіння

29.06.2013 (субота)

9.00 — зустріч Патріярха з представниками Парафіяльних рад

9.30 — зустріч Патріярха з молоддю

10.00 — Молебень до Всіх святих українського народу

- Українські діти співають на Божу славу

11.00 — Архирейська Божественна Свята Літургія

- освячення води
- освячення вівтаря копії чудотворної ікони Ярославської Матері Божої Милосердя Двері
- концерт: «Спадщина віків нашим диханням».

Анагенезіс * завдяки Церкві

(Продовження з 1 сторінки)

ну спільноту. Хоча Церкві потрібно о лише такою бути та ніхто не зможе цього поміняти, хіба що відступить і покине добро, яким Церква наділяє своїх дітей. Тут вартує нагадати, що завдяки таїнственній дійсності Церкви її ніколи не можливо ототожнювати з якимось соціологічним явищем. Вона його перевищує, тому що не пов'язує свій розвиток лише із зовнішнім і кількісним фактором. Церква навчає та свідчить про те, що першим і основним завданням людини є відродження у Бозі. Воно починається з тайни хрещення, миропомазання і Євхаристії, завдяки чому особа стає членом спільноти віруючих людей, які відновлені у Христі. Але це лише початок, який потребує продовження та поглиблення через постійну зустріч з Христом у Євхаристії.

Якраз ця тайна становить зв'язку усіх тайн та найкращим чином заявляє про неповторну сутність Церкви у дочасному світі. Тому не даром первісне християнство так дуже сильно відстоювало єдність тайн християнської ініціативи, де Євхаристія складала доповнення перших двох. Тільки значно піз-

ніше, коли серед християн появились певні протистояння, зокрема з VIII по X сторіччя, тоді також вирішено відмінити практику здійснювання трьох тайн на Заході. У Східній Церкві однак збережено свідомість непорушності і нероздільності тайн ініціативи. Це і доказ великої довіри до істини, яка належить повноті протистоянню дарові. Але знову таки величезний акцент ставлено на тайну Євхаристії, яка дозволяє охрещеній людині ні на мить не припинити процес відродження у Бозі.

Більше цього, були встановлені певні нормативні критерії згідно яких цей, хто самостійно та добровільно позбавляється участі у Євхаристії, у буквальному значенні це означало св. Причастя, він також сам себе виключає з Церкви. Тому в той час бути дійсним членом Церкви розуміли як приймати особисту участь у євхаристійній спільноті. Сьогодні особливо для декого це звучить надто архаїчно та перестаріло. За цих умов у Церкві можна зараз зустріти людей, які довгими роками не причащаються, але все рівно вважають себе повноцінними

членами віруючої спільноти. З точки зору духовного вдосконалення, відродження і перетворення цього роду поведінки складає серйозне непорозуміння. Це трохи подібно на їзду автомобілем без керма, що нормально навіть годі уявити та тим більше повірити про успішне подолання якого-небудь дорожнього шляху. З другого боку не знаходить оправдання „стихийне причащення“, тобто таке що скорше всього вказує на наслідування без пам'яті інших. Отже манера причащатися тому, що інші це роблять, явище достатньо поширене у західному християнському світі, аж ніяк не вартує наслідування. Це насамперед, як попереджав св. Павло у першому листі до Коринтян 11, 29, зловживання св. Тайною по поводу безвідповідального відношення до віри.

Отці Церкви св. Причастя називали даром або „ліком безсмертності“, яким Церква наділяє своїх членів. У цьому проявляється їхня глибока інтуїція щодо духовної значимості євхаристійного дару, який відкриває шлях особистого дочасного відродження та успадкування майбутньої повноти у Бозі. Для цього, як підкреслюється східною традицією, не достатньо відзначитися релігійною побожністю, що

у поточному значенні означатиме брати участь у літургійному дійстві, але потрібно також оживляти себе духовно через прийняття Господнього Тіла і Крові. Тоді лише можливо по-справжньому себе оцерковляти, та не йти у Церкву як в кіно або у кращому випадку театр. Тут слід сповідувати зовсім інше бажання та мету зустрічі із таїнством. Якраз Церква належно розкриває суть зустрічі віруючої спільноти з Богом ради її перетворення. Не зважаючи на те, чи поодинокі люди зберігають цю свідомість, чи її не зберігають, це однак не міняє основного змісту. Адже Церква є там, де довершується євхаристійна спільнота та її учасники правдиво єднуються з Христом. Тут кожного разу збувається об'єднання часу. Перш за все він перестає сприйматися як минулий і майбутній, але стає один і неподільний. Про те також кожного разу дуже урочисто надує нам перший виголос східної Літургії, коли священноерей виголошує: Благословенне царство Отця, і Сина, і Святого Духа нині і повсякчас, і на віки віків.

о. Ярослав Москалик

* відродження

Урочисте Святе Причастя в Кракові

12 травня, у Топину Неділю, в краківській церкві відбулася радісна подія — четверо дітей, дві дівчатка та двох хлопців приступили до Святого Причастя. В суботу 11 травня пережили вони свою першу сповідь. Протягом навчального року до цієї події дітей підготував сестра Любомира.

На початку богослужіння дітей з притвору до храму впровадили священники. Літургію в наміренні дітей відслужили отці: парох Кракова о. Петро Павлице та о. д-р Аркадій Трохановський з Валча, який також виголосив проповідь. У своєму слові звернув увагу на особливий дар, який приймають діти і як важливим є, щоб старші підтримували наймолодших у вірі та були зразком християнської поведінки. Отець Аркадій звернув увагу і на те, що вже чергове покоління українців приймає Святе Причастя у своїй рідній Церкві, хоч нас мало не бути. Тому тим більше, це велика радість для всіх родин та особливе свято для краківської парафії.

На закінчення літургії отці посвятили ікони та молитовники для дітей. Після цього кожна дитина отримала свою ікону та молитовник. На завершення свята діти подякували Богові за дар Святого Причастя, а також сестрі Любомирі за науку Катехизму та отцям о. Петрові та о. Аркадію.

З огляду на це, що була Топина Неділя, відбулося це роздавання Артоса, а після цього був час на спільну знімку.

Дякуємо всім за поміч у підготовленні наших дітей та за спільну молитву.

Григорій Трохановський

Перше Святе Причастя — це свято для дітей та парафії.

Рідні мови Святого Духа

(Продовження з 3 сторінки)

що під небом» (Ді. 2, 5). І всі вони — здивовані і остовпілі — казали: «Як же воно, що кожний з нас чує нашу рідну мову: партяни, мідяни [...] римляни, що тут перебувають, юдеї і прозеліти, крїтїяни й араби — ми чуємо їх, як вони нашими мовами проголошують величні діла Божі» (Ді. 2,11). Бог поклав край вавилонському розбрату і, роздаючи вогненні язички — знак присутності єдиного Духа, — «до з'єднання всіх призвав» (кондак).

«Мовами чужими наділив ти, Христе, своїх учнів, щоб ними проповідували тебе — безсмертне Слово і Бога» — чуємо в одій зі стихир Вечірні. За Діяннями гімнографія свята різноманітність мов показує як Божий дар. Якщо кожна мова є даром Божим, то турбота про збереження мови має релігійну вартість. Для людини, яка вважає себе християнином, мало б це бути найглибшою мотивацією в змаганні не дозволити піддатись асиміляції, уподібненню до більшості. Австрійській репортер Карл-Маркус Гаус, який вивчає «вмираючих європейців», вважає, що «національні меншини — це сіль Європейської Унії». А найбільшою загрозою для них є смерть мови, бо «без мови важко доречно говорити про національність. Існують чотири її прикмети: мова, потім релігія, різні спільні звичаї, і врешті спіль-

на пам'ять. Але коли зникає мова, релігії нема кому передати і триває тільки пам'ять, то лишається щось на зразок американського романтизму — як у німців з Готші, які проживаючи здебільшого в США, відбудовують зараз свою громаду в інтернеті. Відтворюють хто в якій хаті мешкав, але це, на жаль, справа цілковито віртуальна».

Австрійський дослідник своєї книжці дав заголовок «Європейці, які вмирають». Але зробив це перед її написанням, і тепер говорить, що титул не відповідає змістові. Бо ті групи «зовсім не вмирають, обєднують себе з усіх сил культурою і різними ініціативами». Маємо бути сіллю землі, бо так заповів нам Христос. Варто бути сіллю Європи, бо багатство народів і мов становить про її неповторність. Зберігаючи і плекаючи свою мову — одну з «рідних мов» Святого Духа — співпрацюємо з Богом в здійсненні його задуму перетворити вавилонське прокляття в засіб

об'явлення різноманітності дарів. Хай всупереч скоєній тоталітарним лукавством депортації чоло, серце, праве і ліве плече об'єднуються в кириличний хрест, щоб як знаком, так і словом та піснею свідчити про повну скарбницю рідних дарів, які від одного Духа.

Ікона Зіслання св. Духа.

о. Богдан Панчак

Обов'язковий іспит з рідної мови

Кожного року, як у природі тільки стануть розквітати каштани, тобто на початку травня, до першого в житті серйозного іспиту стають в Польщі сотки тисяч молодих людей. Поміж ними знаходиться також і громадка нашої, української молоді, саме цієї, що вирішила кілька літ раніше навчатися в українських ліцеях.

Молодь української школи в Гурові Іл. перед останнім обов'язковим іспитом цьогорічних матур.

90 абітурієнтів чотирьох українських середніх шкіл — з Перемишля, Лігниць, Гурова Ілавецького та Білого Бору, стали цього року до матуральних іспитів. Найбільше, бо 36 осіб, появилось 7 травня в екзаменаційному залі гурово-ілавецького Комплексу шкіл з українською мовою навчання. Четвер 16 травня був днем складання іспиту з рідної мови, який є для учнів, що навчаються в школах для національних меншостей, четвертим обов'язковим іспитом. За даними Центральної екзаменаційної комісії виникає, що серед цих абітурієнтів найчисленнішу групу становлять білоруси — 233 особи. Далі, це українці (90), а потім литовці (31).

Численна група молодих людей, більшість з яких у вишиванках, що згуртувалася перед екзаменаційним залом гурово-ілавецького навчального Комплексу у четвер ознак якогось стресу, чи хоча би звичайного хвилювання не проявляла. Ось спокійні розмови, трохи жартів, перешіптування і відчиняються двері. Можна заходити і займати заздалегідь визначені місця. Ще тільки кілька фотографій для преси, запис на камеру для телебачення і комісія зачиняє двері на 170 хвилин — стільки часу мають матуристи, щоби написати іспит на основному рівні.

Зараз після обіду цього ж дня вже всім зацікавленим відомо, що у частині першої матурального тесту був використаний текст Олега Коцарева «Фантастична квартира або чи бути українському музею літературної фантастики». На його

основі належало розв'язати кілька завдань і відповісти на поставлені запитання. У частині другій було використано фрагменти літературних творів Павла Тичини «О, панно Інно, панно Інно», Івана Франка «Чому являєшся мені» та Івана Котляревського «Енеїда», які послужили основою для написання самостійного тексту.

За словами членів комісії, учні до написання іспиту поставилися серйозно і багато з них ще перед визначеним часом показували, що з ним впоралися.

Іспит з української мови був останнім, що його молодь складала у повному складі й на одному залі.

З документами, що засвідчують здобуту середню освіту більшість молоді подається у вищі школи в Польщі, дехто вирішить навчатися за кордоном. Про них вже можемо говорити як про українську інтелігенцію.

Українські школи в Польщі, це наша гордість, молодь навчається в них не лише передбачених програмою предметів, але також поглиблено вивчає історію свого народу, мову, культуру, етнографію, бере участь у численних культурних та наукових заходах, які мають на увазі їхній всебічний розвиток. Немале значення мають також організовані кожного року вчительським колективом поїздки в Україну. Так, отже, можливості для всестороннього розвитку нашої молоді маємо, лише треба схотіти відповідно з них скористати, не дивлячись на поваби сьогодняшнього скомерціалізованого світу.

Богдан Тхір

Фінал Олімпіади біблійного знання

25 травня 2013 р. у Білому Борі відбувся фінал біблійного конкурсу з євангелії від св. Луки організованого Вроцлавсько-Гданською Єпархією. Конкурс складався з III частин.

Праці учнів оцінювало журі: о. д-р Руслан Марцішак, о. д-р Аркадій Трохановський, о. Марко Сосницький та о. Павло Березка. Конкурс почався від молитви, яку проповідав Владика Володимир Ющак і який також бажав учням успіхів і сказав, що кожний учасник цього фіналу може вважати себе переможцем, тому що читає Святе Письмо.

Лауреатів Олімпіади біблійного знання було нагороджено під час Фестивалю сакральної творчості у Білому Борі. У фінальному конкурсі взяло участь 35 учнів.

Лауреати:

1. Мартина Вальницька, парафія Валч

2. Ореста Оринич, парафія Мендзибуж
3. Анна Ставицька, парафія Лігниця
4. Оля Старинська, парафія Лігниця,
5. Оксана Стех, парафія Валч,
6. Анна Мрилгід, парафія Старгард Щецінський
7. Ярослав Пежинський, парафія Білий Бір,
8. Люба Шумада, парафія Лігниця.

Переможці отримали таблетки, фотоапарати та книжки.

Спонсори: усі греко-католицькі парафії Вроцлавсько-Гданської Єпархії з пожертв зібраних під час душпастирських відвідинколяди з призначенням на молодіжний фонд.

Всім лауреатам та учасникам гратулюємо і запрошуємо взяти участь в наступному конкурсі.

о. Аркадій Трохановський

Кир Володимир Ющак з учасниками олімпіади.

Моці Блаженного Йосафата повернули до Перемишля

31 травня 2013 року, Владика Тарас Сеньків, Апостольський Адміністратор Стрийської єпархії УГКЦ, передав частину мощей священномученика Йосафата Коциловського представникам Перемисько-Варшавської Архиепархії УГКЦ.

Передача мощей відбулась в єпархіальному управлінні Стрийської єпархії за участі Владика Тараса, о. Богдана Манишина, протосинкела єпархії, о. Володимира Ждана, єпархіального канцлера, о. Зиновія Микласевича, голови Відділу архітектури, культури і сакрального мистецтва Стрийської єпархії, о. Павла Поточного, віце-канцлера Перемисько-Варшавської Архиепархії та о. Богдана Круби, декана Перемиського.

«Ця подія має історичне значення. Оскільки, владика Йосафат з 1917-1945 р.р., до моменту свого арешту, очолював Перемисько-Самбірську єпархію і сьогодні він повертається на ту землю, де провадив своє єпископське служіння. Рівно ж, вірні Перемисько-Варшавської Архиепархії сьогодні отримують духовний скарб — мощі священномученика Йосафата Коциловського, якого 27 червня 2001 року у Львові святіший отець Іван

Павло II проголосив блаженным», — сказав о. Павло Потічний, відзначаючи важливість даної події для Перемисько-Варшавської Архиепархії.

Біля години 18.00 того ж дня Моці перемиського владика Йосафата Коциловського під гомін катедральних дзвонів внесено до Архикатедрального Собору св. Івана Хрестителя, де виставлено їх у каплиці Пресвятої Богородиці. Вірні мають змогу поклонятись Мученикові за вірність і єдність Церкви, і просити Його заступництва у Всевишнього.

Передача мощей блаженного відбулась на прохання Владика Івана Мартиняка, Митрополита Перемисько-Варшавського та потвердження даного акту рішенням Постійного Синоду УГКЦ.

за www.cerkiew.net

Владика ІЗИДОР БОРЕЦЬКИЙ

23 липня 2013 року минає 10 років від дня коли Господь Бог покликав до себе свого вірного трудівника, душею і серцем відданого справам Божим на землі, Українській Греко-Католицькій Церкві, українському народові, невтомого борця за Патріархат для УГКЦ, і єдність українців світу, будівничого церковних, мирянських, культурно-освітних структур у Канаді — Преосвященного Епарха Торонта і Східної Канади Кир Ізидора Борецького.

Народився майбутній єпископ Ізидор Борецький 1-го жовтня 1911 року в Острівці на Тернопільщині в Галичині. Початкову освіту здобув у рідному селі. По закінченні гімназії у Тербовлі, подався на студії до греко-католицької богословської академії у Львові.

Після закінчення богословських студій,

молодого, талановитого випускника теології, тодішній ректор Львівської богословської академії о. д-р. Йосиф Сліпий посилав до німецького Мюнхену на продовження студій в тамтешньому університеті й у Східній Колегії св. Андрія, де він вивчає теологію Східної Церкви. В часі студій 17 липня 1938 року з рук єпарха Крижевецької греко-католицької єпархії (сучасна Хорватія) Преосвященного владика Діонісія Нарядія приймає священнічі свячення. Мрією молодого священника Ізидора Борецького було працювати серед українців у світі. Уже під кінець студій у Львові в 1935 році він казав "Затісно мені в Галичині. Хочу кудись їхати, десь далеко у світ, навіть у джунглі, щоб щось більше робити, бо тут задусься". Його мрія звершується 26 листопада 1938 року коли то за дорученням Митрополита Андрея Шептицького він виїжджає на душпастирську місію працю серед українців далекої Канади. Тут молодий, енергійний священник розпростирає свої крила над майже цілою Канадою. Цікавиться кожним навіть найменшим українським поселенням, відвідує українські громади по цілій Канаді. Початково обслуговує місійні станиці в провінціях Саскачевані й Манітобі, а відтак в провінції Онтаріо. На протязі часу душпастир-місіонер Ізидор Борецький обслуговує 22 місійні осередки. Голосить Слово Боже серед українських емігрантів спраглих батьківської віри і рідної української мови, всилає в них надію, любов до Бога, до рідної Церкви, традиції, до свого українського коріння. Несе розраду і слова потіхи, навчає катехизи. Вірні так про нього писали "Наш отець Ізидор Борецький то дуже рухливий священник, промовляє як ангел. Всі Його дуже люблять". Поселившись у місійному осередку в місцевості Брентфорд Онтаріо до якого належали понад 10 станиць, згодом стає парохом церкви св. Івана Хрестителя в Брентфорді. Організує парафіяльне життя, будує нові церкви, між іншими церкву св. Кирила і Методія в Сент Кетеринс, Успення Богоматері в Грімсбі та інші.

У березні 1948 р.

Папа Римський Пій XII поділив Греко-Католицьку Церкву в Канаді на три Апостольські Екзархати: Східної, Центральної та Західної Канади, одночасно іменує двох нових єпископів: о. Ізидора Борецького і о. Андрія Роберецького. Екзархами призначив відповідно: Преосвященного Кир Ізидора Борецького для Східної Канади, Преосвященного Кир Андрія Роберецького для Центральної Канади та Преосвященного Кир Ніла Саварина для Західної Канади. 27 травня 1948 р. у Торонто відбулася хіротонія та інтронізація Преосвященного Владика Ізидора Борецького.

У листопаді 1956 р. Апостольський Екзархат Східної Канади був піднесений до гідності Торонтонської Єпархії, а Кир Ізидор став її правлячим єпископом.

На протязі 50-літнього єпископського служіння, Владика Ізидор з властивою собі енергією, запалом віддає себе вповністю ретельній, просякнутій любов'ю праці над побудовою і розвитком церковного, національного, культурно-освітнього життя українських поселенців у Канаді. Відвідує кожний куточок розлогої єпархії, засновує десятки нових парафій, і душпастирських станиць, будує більше 80 церков, парафіяльні резиденції, владичий дім, величавий Єпархіяльний Дім у Торонто. Організує українське шкільництво, початково при парафіяльних церквах, а згодом засновує і буде десятки цілоденних українських католицьких шкіл, першою з яких була школа три катедрі св. Священномученика Йосафата в Торонто заснована у 1958 р., а в 1961 р. був побудований перший шкільний будинок. Всяко сприяє повстанню і розвитку "Курсів українознавства", на яких молодь навчається української мови, літератури, історії географії, культури. З ініціативи і при моральній та матеріальній підтримці Владика Борецького будуються та заснуються цілий ряд інституцій, між іншими: Дівоча Академія і Новіціят Сестер Службниць в Анкастер (1953), Новіціят і Семинарія отців Редемптористів у Медовейл (1950-1953), Колегія для хлопців під покровом Святого Василя Великого на Вестоні Торонто (1958 р.), доми спокійної старості, кредитово-ощадні спілки, монастир оо. Студитів в Вудсток (1959) з церквою і школою іконографії.

Владика Ізидор Борецький

особливо дбав про релігійно-національний розвиток своєї пастви, засновуючи ряд релігійних організацій. З Його ініціативи майже при кожній парафії діють: "Братство Українців Католиків", "Ліга Українських Католицьких Жінок", садочки і музичні школи, організуються реколекції, місії, навчання катехизму, прощі до відпустових місць в Канаді і поза її межами, до Святої Землі, до Люрду, до Риму. Для університетської молоді Владика засновує організацію Українське Католицьке Юнацтво "Основа", всяко сприяє поставанню і розвитку молодіжних організацій, в тому числі Пласту, якого є великим любителем, розвиває діяльність в Канаді організації "Українська Молодь Христові", що її в Галичині у 1933 році заснував Митрополит Андрей Шептицький. В 1949 році Кир Ізидор закладає єпархіяльне видавництво "Наша Мета" з власною друкарнею, з якого на протязі довгих років виходив український католицький тижневик "Наша Мета". У 60-их роках відкривається українська семінарія «Святого Духа» в Оттаві, яка діє по нинішній день.

Це лише незначна частина видимої, матеріальної діяльності Єпископа Борецького. Безцінним, і невимірним є Його духовий і моральний вплив на людські душі. (...) Його поміч і батьківську опіку напевно добре пам'ятають українські емігранти до Канади

після Другої світової війни, як також ті які опинилися в Канаді по 80-тих роках ХХ-століття. Преосвящений Кир Ізидор, це великий український патріот, палкий і невтомний борець за Патріархат для УГКЦ, активно підтримував мирянський рух за Патріархальний устрій УГКЦ що рочав діяти з початком 1964 р. Учасник Другого Ватиканського Собору в Римі (1962-1965) на якому був опорою для щойно звільненого (1963 р.) з ув'язнення Патріярха Йосифа Сліпого, вірний послідовник ідей Митрополита Андрея Шептицького і наук свого ректора Патріярха Йосифа Сліпого, якому присвятив велику увагу в часі Його візиту до Північної Америки у 1968 році. З ним переїхав Канаду, США, Аргентину, Бразилію, Венесуелу, Колумбію та далеко Австралію, відвідуючи українські поселення в тих країнах.

У 1974 році

Блаженіший Йосиф Сліпий творить в Римі Товариство "Свята Софія", а вже у 1979 р. при великому заангажуванні нашого улюбленого Владика "Свята Софія" повстає в Торонтонській Єпархії а її широка діяльність стає неперевершеною. Між іншими завдяки спонсорству, багато канадської молоді, особливо емігранської, що прибула з Польщі у 80-х роках мала змогу поїхати до Риму на літні курси. Видавалися цінні книжки, як для прикладу світового значення книжка Олега Іванусіва "Церква в Руні", (Свята Софія St. Catharines 1987 р.), та багато іншого.

Батьківську опіку

свого настоятеля весь час відчували священники. Він постійно відбував з ними зустрічі, організував конференції і місії, давав батьківські настанови, ділився власним досвідом, повчав як розумно, з любов'ю вести христову паству до спасіння, як берегти українську мову, традиції, як треба по братськи ставитися до православних. Присвячував велику увагу до опіки над людьми похилого віку і до опіки над дітьми і молоддю. Всі хто знали Преосвященного Кир Ізидора, добре пам'ятають Його харизму, Його переповнені святістю і патріотизмом палкі проповіді, веселу лагідну вдачу, сяюче любов'ю обличчя, добрі зичливі очі і щирий обтимізм, який уділявся всім навкруги нього, Його всюди-присутність бо не відбулося ніяке

церковне чи культурно-освітнє дійство без Його присутності. Це була людина надзвичайно скромна, безкористлива, щира, доступна кожному, все готова надати допомогу кожному хто звертався до нього, при тому мов виняткове вміння дати відчутти людині з якою спілкувався, що якраз вона і її проблеми є найважливішими. Багато серця і зусиль вклав Кир Ізидор у звільнення з неволі УГКЦ в Україні. Під час поїздки до України, Він відвідував села і міста Західної України і столичний Київ, всилаючи в людей надію у краще майбутнє Української Церкви і народу, в Божу опіку і любов, засвідчував про існування української діаспори, яка плаче батьківську віру в Бога, рідну українську мову і традицію. Ставав на захист політичних в'язнів в Україні. Тут у діаспорі організував фінансову і гуманітарну допомогу Україні, її сраждальній Церкві, сиротинцям, хворим і вбогим людям, особливо активно після аварії на Чорнобильській А.С. Став особистим добродієм своєї гімназії в Тереребовлі, яка носить його ім'я. Його щастю не було міри, коли УГКЦ в Україні виїшла з підпілля і з тим щастям вмів ділитися. Відвідував українські громади у Франції, Англії Польщі, Німеччині, несучи їм слова надії, розради самовпевності у своїх правах.

У 1984 р. болюча і сумна вістка

зринула цілу Україну, УГКЦ і українські поселення у світі та особисто Преосвященного Єпископа Борецького, що нестало серед живих Патріярха Йосифа Сліпого. Звичайно, Кир Ізидор їде до Риму на похорони свого улюбленого вчителя, а в 1992 р. бере участь у величезному перепохованні тлінних останків Патріярха Йосифа з Риму до церкви св.Юра у Львові. В 1998 р. в Торонто у присутності Патріярха-Кардинала Любомира Гузара, та великої кількості духовенства відбулося врочисте відзначення 60-ліття священства і 10-ліття єпископського служіння першого Єпископа Торонтонської Єпархії Преосвященного Владика Ізидора Борецького. Будучи на пенсії наш любий Єпископ не відпочивав, а надалі жив успіхами і проблемами Церкви зарівно в Канаді як і в Україні. Його невтомну довголітню працю доцінив уряд України і 23 вересня 2002 р. указом Президента України Леоніда Кучми Владика Ізидор Борецький за заслуги для українського народу був відзначений державним Орденом "За заслуги III ступеня". 27 липня 2003 року Преосвящений Владика Ізидор Борецький відійшов до Отця Небесного, щоб від Нього отримати найвищий Божий Орден за заслуги для Христової Церкви, за невтомну і плідну працю у Божому винограднику. УГКЦ в Канаді втратила улюбленого, розумного, незаступного, неповторного Єпископа, достойного Лицаря, Церковного і національного Мужа. Але мабуть Господь Бог напрозорив своєму вірному синові краще життя у своїй присутності в небі, щоб Він в раю прославляв нашого Творця і Спасителя, так як робив це тут на Землі.

Анізія Путько-Стех

Наш парох — о. Роберт Роса

Ми є потужною українською парафією греко-католицького віросповідання. Об'єднуємося довкола нашої церкви і нашого священника. 19 серпня 2003 р. блаженної пам'яті єпископ Юліан Гбур, перший Стрийський владика, довголітній парох в Гурові Ілавецькому, висвятив в Україні (Стрий) отця Роберта на священника.

Дякуючи далекоглядній мудрості преосвященного владика Володимира Ющака, отець Роберт Роса у 2008 році був призначений парохом Щецінської греко-католицької церкви. Ми щасливі, що він з нами, веде нас до Бога. Піклується про свою паству як мудрий пастир. Не залишаються поза його увагою ні діти, ні молодь, ні люди похилого віку. Робить це досконало. Свідченням цього є те, що до церкви постійно долучаються нові й нові парафіяни.

Високий духовності Служби Божої, котру проводить отець Роберт, сприяє церковний хор, про який дбає наш парох. Миряни завжди знають розклад проведення служби, урочистостей: інформацію про це вони отримують і з письмових оголошень, і в електронній формі, і особисто від самого священника.

Отець парох веде активну просвітницьку роботу щодо християнської віри. Ним проведено, зокрема, такі душпастирські заходи, як: презентація Катехизму УГКЦ «Христос — наша Пасха»; відзначення ювілею — 55-ї річниці створення Щецінської парафії; з'їзд жінок Вроцлавсько-Гданської єпархії; щорічні конкурси для дітей тощо. Його статті неодноразово друкувалися у «Благовісті» та у часописі «Prosto z Mostu».

За короткий час служіння у Щеціні завдяки зусиллям отця Роберта оновлено і прикрашено нашу святиню. Інтер'єр церкви

набув характерних рис храму візантійського обряду, в якому віруючі збираються на спільну молитву. Під час своїх вакацій в Україні та Словаччині з допомогою наших парафіян-жертводавців придбав прекрасне панікаділо, ікони, набір для євхаристії, кивот, хрест з рипідами, семисвічник, церковні хоругви.

Він тактовно заохочує людей до участі в розв'язанні потреб церкви: перекриття даху, ремонт класної кімнати для проведення занять з релігії, конференц-зал.

Високий професіоналізм забезпечується й здобутою ним освітою: захистив магістерську роботу з теології в Люблінському католицькому університеті; дипломну роботу з проблем маркетингу та управління — Вищій школі бізнесу (місто Новий Сонч).

Своєю пастирською діяльністю отець Роберт складає вагомий особистий внесок у справу відродження і зміцнення духовності вірян й утвердження греко-католицької церкви у Щеціні.

Стабільність спільноти забезпечується глибокою вірою, відкритістю, працьовитістю і жертовністю нашого пароха. Саме такими важливими рисами наділив його Господь, саме такі життєві цінності сформувала та виховала у ньому його мама. У всіх починаннях підтримує його дружина.

Високе достоїнство душпастирського служіння Богові і людям отця Роберта є запорукою міцної віри парафіян та рушійною силою розвитку нашої церкви.

За дорученням парафіян щецінської парафії:

Франциск Гнат — член парафіяльної ради
Надія Курдила — член парафіяльної ради
Генріх Колодій — Почесний консул України у Щеціні

Данута Ярчак — викладач Щецінського університету

Отець Роберт Роса.

Ольга Ласка — вчитель української мови, довголітній діяч УСКТ й ОУП
Ольга Оренчак — парафіянка

Олександр Філь — заступник голови щецінського гуртка ОУП
Ксеня Опар — вихователь дошкільного освітнього закладу

Ярослав Мандрик — студент Західнопоморського технологічного універ.

Дорога до Храму — дорога до Бога

Коли приходять Неділя, йду до Церкви, щоб індивідуально помолитись, а також спільно з усіма присутніми.

Під час Служби Божої, яку проводить отець Роберт Роса, намагаюсь брати у ній активну участь. З великою увагою слухаю Святе Євангеліє і проповіді, котрі виголошує отець парох. Захоплююсь його майстерністю проводити аналогії із Святого Письма до сучасного життя. Робить це досконало. Щоб усі зрозуміли слова Євангелії, наводить приклади з щоденного життя та його труднощів.

Отець Роберт Роса є одруженим священником; він чудовий батько і для своїх дітей і духовний Батько — для греко-католиків щецінської парафії..

Близькі Отцю є справи нашої національної тотожності, про

що часто згадує у проповідях та повідомленнях.

Наш священник дуже сердечно ставиться до дітей та молоді, заохочує їх до участі у релігійних святах та континуації традицій східного обряду, обряду наших предків русинів-українців.

Високий рівень особистої культури і вміння вести діалог з людьми приносить хороші плоди у релігійному житті вірних, які ангажуються в загальне функціонування парафії та храму.

Отче, праця й досягнення хай принесуть Вам радість і задоволення, а Господь Бог дасть багато сил на дальші літа.

Отче, дуже дякую за дотеперішню працю на хвалу Бога й спасіння людей.

Вам, Отче, — многая літа.
Ростислав Людкевич

Парафіяни Щецінської парафії

щиросердечно і з почуттям глибокої пошани вітають свого отця пароха,

Роберта Росу,

з нагоди сорокаліття від дня народження та десятиліття священства.

Шановний Отче!

Своєю пастирською діяльністю Ви складаєте вагомий особистий внесок у справу відродження і зміцнення духовності вірян і утвердження греко-католицької церкви у Щеціні.

Отче Роберте!

Ви — людина, якої потребує і Церква, і українська громада.

Доцінюючи Вашу самовіддану душпастирську працю, бажаємо Вам, невичерпної віри у торжество Божої справедливості, родинного тепла та затишку, взаєморозуміння і Божого благословення, світлих помислів.

Нехай царюють у Вашому серці добро і душевний спокій.

Нехай Господь благословить Ваше терпляче і смиренне служіння.

У цей святковий день зичимо Вам, Отче, міцного здоров'я, радості і миру у серці, опіки Божої Матері!

Дякуємо Вам за теплоту, турботу і любов. Хай зерна тієї любові, яку Ви сієте у наших серцях проростатимуть плодами милосердя і добра Вам на радість і на Славу Богу.

Вірні у Христі
парафіяни греко-католицької церкви
Покрови Пресвятої Богородиці у Щеціні

IMPRESJE

Pewnego dnia moja Mama, będąc dotknięta dolegliwościami starczymi, a miała już 91 lat, wyraziła chęć spotkania się z „naszym księdzem”. Miała na myśli księdza grekokatolickiego, bowiem tę wiarę wyznawała od dzieciństwa. Kolejne jej życia a zarazem moje były mocno pogmatwane. Urodzone we Lwowie, ślub Mama brała w cerkwi św. Mikołaja, ja byłam chrzczona w cerkwi św. Jura. Czas wojny spowodował, że los nas rzucił poprzez Niemcy (roboty), Austrię, Czechy, Węgry, Rumunię aż w końcu w 1950 roku osiedliliśmy się w Szczecinie. Mama zaczęła praktyki religijne w kościele rzymskokatolickim. Nie wiem czym to było spowodowane. Mówiła często „jest jeden Bóg”, lecz kiedy schyłek życia zbliżał się zapragnęła tego swojego Boga i spotkania z Jego pełnomocnikiem na ziemi.

Będąc zobowiązana, skontaktowałam się z księdzem Robertem Rosą. Zreferowałam mu pokrótce sprawę telefonicznie i ku mojemu zdziwieniu zjawił się natychmiast u nas w domu. Zaskoczył mnie jego młody wiek, a nawet miałam obiekcje, czy zdoła nawiązać kontakt z osobą bądź co bądź wiekową (mogłaby być jego prababcją).

Obawy moje były na wyrost. Mama moja nie tylko zaakceptowała osobę księdza, lecz wręcz była zachwycona. Od tamtej pory był częstym gościem w naszym domu, z posługą Bożą, wie-

le razy rozmawiał z Mamą i nie tylko, również z moim mężem-ateistą. Wykazywał bardzo dużo taktu, nie forsował swoich poglądów, wykazał dar przystosowania do sytuacji i interlokutora. Nie było żadnej sztuczności w jego kontaktach z nami, czym nas ujął.

Pewnego dnia podczas bardzo osobistych rozmów, wynurzeń, Mama wspomniła o swoim pierwszym mężu, a moim ojcu noweliście huculskim Wasylu Tkaczuku. Pokazała trzy zbiory nowel, które były w jej posiadaniu. Zainteresował się, a ponieważ były w złym stanie, osobiście spowodował ich oprawienie. Poprzez swoje kontakty na Ukrainie odnalazł różne informacje wskazujące na to, że mimo wczesniej śmierci ojca (zginął na wojnie mając 28 lat w pełni rozkwitu jego talentu) nie jest zapomniany i pamięć o nim jest kultywowana przez jego krajan. Trzeba przyznać, że wieści te rozświetliły życie mojej Mamy i były cudowny balsamem na jej skołatane serce. Nie było to chyba w gestii obowiązków duszpasterskim księdza, lecz wynikało z jego ludzkiej wrażliwości i życzliwości.

Po odejściu mojej Mamy do lepszego świata ksiądz Robert odprowadził ją na miejsce wiecznego spoczynku. Były to chwile wzruszeń. Zachował się

nie tylko jak duszpasterz, ale również okazał dużo przyjacielskich gestów, za co jestem mu wdzięczna.

Nie jest mi łatwo mówić, jak zresztą nikomu, o swoich ułomnościach. Nie byłam nigdy osobą mocno zaangażowaną religijnie. I tu nastąpił przełom. Po śmierci Mamy zaczęłam partycypować w mszach i uroczystościach w cerkwi. Sprawia mi to radość i daje ukojenie. Z radością spotykam się z moimi rodakami. Ksiądz Robert pomógł mi wejść w środowisko, z którym coraz bardziej integruję się. Jestem mu wdzięczna za przywrócenie mi radości z partycypowania w nabożeństwach. Obserwując jego pracę duszpasterską, widzę ogromne zaangażowanie, płynące z potrzeby serca, tak przynajmniej to odbieram. Dba o nasz wspólny dom, Świątynię, ma poczucie estetyki, wymaga godnego zachowania w czasie celebrowania modlitw. Dzięki swojemu taktowi i niewątpliwie nie nachalnej zachęcie, pokazał mi, ile można czerpać dobra z obcowania i wspólnych modlitw w cerkwi. Osobiście życzę naszemu księdzu siły do dalszych działań w Imię Boga. Oby miał zadowolenie z tego co robi i żył długie lata w dobrym zdrowiu.

Z szacunkiem Olga Hoffmann

Запрошення

Дня 13.07.2013 р. відбудеться черговий Відпуст у Хшанові.

9.30 — Молебень до Матері Божої

10.00 — Архидієцья Служба Божа (Митрополит Кир Іван Мартиняк)

- Панахида за о. Митр. М. Ріпечького,
- посвячення води
- почастинок
- концерт релігійної пісні («Зорепад»)

Сердечно запрошуємо!

о. Григорій А. Столиця і Парафіяльна Рада

Складаємо щирі слова співчуття
Христині Стець
та синам **Олександрові й Орестові**
з приводу смерті чоловіка і батька

б. п. Антона Стеця

нашого приятеля, щирого українського патріота,
довголітнього й активного члена гуртка ОУП.

Нехай Йому омріяна рідна холмська земля
пухом буде! Вічна пам'ять!

*управа гуртка ОУП в Гурові Ілавецькому
приятелі з Гурова Ілав. та околиць*

Отче Романе Малиновський

прийміть щирі співчуття з приводу тяжкої втрати.
Пішла з життя найдорожча та найрідніша
для Вас Людина

б.п. Ваша Мама

Щиро поділяємо Ваше горе і передаємо слова
співчуття та підтримки

Вірні парафії св. Юрія у Битові

Шановні читачі! У минулому числі нашого видання через технічну помилку не були правильно надруковані оголошення, за що усіх перепрошуємо.

Пам'ять про доброго Пастиря

У 55-ту річницю відслуження у Щеціні першої Служби Божої о. Володимиром Борівцем (1888-1980), сибірським засланим та довголітнім душпастирем греко-католиків Щеціна, Старгарду та Тшеб'ятова, прийнято рішення про відновлення пам'ятника на його могилі та на могилі його дружини Олени.

Після пошуків вдалося нав'язати контакт з їхнім внуком, який може вирішувати всі формальні справи стосовно згаданих місць поховання. Він зобов'язався особисто подбати про виготовлення проекту нового надмогильного пам'ятника.

Усіх людей доброї волі, усіх вірних, кого доля звела з о. Володимиром та яким він служив, просимо про допомогу у здійсненні згаданого плану. Надіємося на Вашу підтримку, а пожертви можна вплачувати на спеціально відкритий рахунок:

**Parafia Grekokatolicka pw. Opieki Najśw. Bogurodzicy
ul. Mickiewicza 43, 70-385 Szczecin
nr 75 1020 4795 0000 9302 0279 8809**

З належною пошаною
о. Роберт Роса парох у Щеціні (тел. 604 102 542)

Результати

художнього конкурсу

У середу 22 травня 2013 р. відбулося засідання Комісії, яка оцінила праці зголошені до художнього конкурсу організованого Вроцлавсько — Гданською Єпархією: „Біблійні оповідання з євангелії від св. Луки”. Жюрі художнього конкурсу вирішило признати нагороди та вирізнення у кожній віковій категорії початкової школи та гімназії. До художнього конкурсу зголошено 83 праці. Лауреати конкурсу були нагороджені на Фестивалі Сакральної Творчості у Білому Борі 25 травня та будуть ще нагороджені у Лігниці на з'їзді дітей 22 червня 2013 р.

I. Діти дошкільного віку, Кл. «О» (з парафії):

I місце — Юліан Маєвський, Кошалін

II місце — Богдан Прихожденко, М'ястко

III місце — Марко Попівчак, Лігниця

Вирізнення:

• Симон Буковський, Лігниця

• Михайло Старинський, Лігниця

• Павло Комар, Вроцлав

II. Діти I класу початкової школи (з парафії):

I місце — Марта Кренца, Білий Бір

II місце — Михайло Копилець, Лігниця

III місце — Миколай Стависький, Лігниця

Вирізнення:

• Миколай Святківський, Лігниця

• Филип Попівчак, Лігниця

III. Діти II класу початкової школи (з парафії):

I місце — Ксеня Марцішак, Старгард Щецінський

II місце — Матей Ковальський, Щецін

III місце — Оксана Лавер, М'ястко

Вирізнення:

• Юлія Поповчак, Лігниця

• Юлія Шафран, Лігниця

• Марта Комар, Вроцлав

IV. Діти III класу початкової школи (з парафії):

I місце — Борис Подебри, Лігниця

II місце — Агата Маліняк, Лігниця

III місце — Камілія Копилець, Лігниця

Вирізнення:

• Наталія Сьвідзінська, М'ястко

• Юлія Моцарська, Щецін

• Павло Керкош, Кошалін

V. Діти IV класу початкової школи (з парафії):

I місце — Ольга Марцішак, Старгард Щецінський

II місце — Миколай Мриглід, Старгард Щецінський

III місце — Катерина Старинська, Шпротава

Вирізнення:

• Роксана Стахнік, Кошалін

• Патрик Іванчук, Щецін

• Данило Розмус, Щецін

• Миколай Душкевич, Щецін

VI. Діти V класу початкової школи (з парафії):

I місце — Антон Маєвський, Кошалін

II місце — Татяна Керкош, Кошалін

III місце — Анна Марія Бунзило, Шпротава

Вирізнення:

• Миколай Облавський, Джеб'яни

• Олівія Масняк, М'ястко

• Ярослав Лайкош, Білий Бір

VII. Діти VI класу початкової школи (з парафії):

I місце — Ольга Стефанів, Гожів Влкл.

II місце — Наталія Керкош, Кошалін

III місце — Сусанна Ружилю, Джеб'яни

VIII. Гімназія: Учні I — III (з парафії):

I місце — Анна Мриглід, Старгард Щецінський

II місце — Ореста Оринич, Білий Бір

III місце — Михайло Палубицький,

Вирізнення:

• Ігор Лайкош, Білий Бір

• Ольга Кренца, Білий Бір

• Ліліяна Дмитерко, М'ястко

Організатори: Комісія до справ Дітей та Молоді, Катехитичний Центр Вроцлавсько-Гданської Єпархії, о. Аркадій Трохановський, о. Марко Сосницький, с. Меланія Кузьо

Запрошуємо всіх взяти участь у ювілейному
V Фестивалі української культури

ЕКОЛОМІЯ,

що проходить у днях 13-14 липня 2013 р.
у Гурові Ілавецькому

СУБОТА — 13 ЛИПНЯ:

17.00 — Початок — фольклорні ансамблі *Полуничка, Яворина, Гуцулія, Думка*

19.00 — офіційне відкриття Фестивалю

20.00 — танцювальний ансамбль — *Прикарпаття*

20.30 — ансамбль пісні і танцю — *Полісянка*

22.00 — *ОРАТАНІЯ*

23.00 — *ФЛІТ*

24.00 — *КУЗЬМА І СКРЯБІН*

НЕДІЛЯ — 14 ЛИПНЯ:

15.00 — Концерт фольк-колективів:

Полуничка, Яворина, Гуцулія,

Прикарпаття, Полісянка, Батьківщина

18.00 — *Відкрита Зона, Бонові, Крупа Бенд, Білі*

Круки, Спектрум, Булочки

21.00 — *ROCK-PATRON* (Івано-Франківськ)

22.00 — *GREEN SILENCE* (Львів)

23.00 — *THE UKRAINIAN FOLK*

СУПУТНІ ЗАХОДИ:

Четвер, 11 липня :

17.00 — Виставка та доповідь Богдана Тхіра про українську церковну архітектуру (Український лицей у Гурові Ілав.)

Субота, 13 липня:

10.00 — 17.00 — Змагання по пляжному волейболу

10.00 — 21.00 — Ігри, забави, конкурси

на екологічні теми.

Точніших інформацій шукайте:

www.facebook.com/ekolomyja
www.ekolomyja.pl

ОРГАНІЗАТОРИ

Прохання

Мешканці села Поздзяч звертаються до колишніх мешканців села про фінансову підтримку для виготовлення пам'ятника для священників, які служили в Поздзячі (Leszno) та Наклі до часу II світової війни. Вони спочивають у спільній могилі на місцевому цвинтарі. Для виготовлення пам'ятника потрібні кошти, яких мешканці неспроможні самі зібрати з огляду на дуже маленьку спільноту. Тому просимо усіх колишніх мешканців села Поздзяч та Накла, які проживають у Польщі та за кордоном про фінансову підтримку.

У справі пожертв просимо звертатися до:

Богдана Феснака — Поздзяч (тел. моб.: 665046673)

Адреса: *Bohdan Fesnak, Leszno 56, 37-723 Stubno*

Богдан Феснак — голова суспільного комітету

З нагоди ювілею

10-ліття священства

отцю Миколаю Козицькому ЧСВВ

складаємо найщиріші вітання, бажаємо щедрого Божого благословення, здоров'я, наснаги на шляху служіння Христовій Церкві та українському народові.

Парафіяни з Кентшини

БЛАГОВІСТ — суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі.

Редагує колегія: о. синкел д-р **Євген Попович**, **Богдан Тхір** (т) — секретар редакції (тел./факс дом. 89761 0421), о. **Богдан Панчак**

— богословський відділ, **Дарій Гаврилець** — технічна редакція, о. **Роберт Роса** — Вроцлавсько-Гданська єпархія.

Погляди авторів публікацій не завжди сходяться з точкою зору редакції.

Матеріалів не замовлених не відсилаємо. В оправданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти.

Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах або у чітких рукописах.

Kuria bp., ul. Basztowa 13, 37-700 **Przemysł**, tel./fax 16 678-78-68

e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl

Kuria bp., Pl. Nankiera 15a, 50-140 **Wrocław**, tel./fax 71 343-94-77,

fax 71 343-94-67, e-mail: konsystoria@wro-gda.opoka.org.pl

Adres «BLAHOWIST»; ul. Kościuszki 28/3, 11-220 Górowo Iławeckie,

redakcji: tel. 89 761-04-21, e-mail: blahowist@poczta.onet.pl

Bank Spółdzielczy w Górowie II, Nr 08 8855 0004 2003 0006 3515 0001